

Sygn. akt I UK 364/14

POSTANOWIENIE

Dnia 1 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z odwołania L. I.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 1 kwietnia 2015 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 16 kwietnia 2014 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 16 kwietnia 2014 r. Sąd Apelacyjny w [...] zmienił wyrok Sądu Okręgowego w K. z dnia 15 lipca 2013 r. i oddalił odwołanie L. I. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K. z dnia 13 czerwca 2012 r. odmawiającej wnioskodawcy prawa do emerytury.

W skardze kasacyjnej wnioskodawca zarzucił: I. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, a to: 1) art. 382 k.p.c., przez niepoczynienie przez Sąd odwoławczy własnych ustaleń faktycznych i prawnych, przy jednoczesnym niewskazaniu, czy Sąd ten przyjmuje za swoje ustalenia Sądu pierwszej instancji; b) art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c., przez niewskazanie w uzasadnieniu wyroku, na jakich dowodach oparł się Sąd drugiej instancji ustalając, że Transportowa Spółdzielnia Pracy „A.” nie należała do branży chemicznej, co uniemożliwia kontrolę kasacyjną wyroku; II. naruszenie prawa

materialnego, przez błędną wykładnię pkt 19 działu IV wykazu A będącego załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (dalej jako rozporządzenie) w związku z § 4 ust. 1 pkt 3 tego rozporządzenia w związku z art. 32 ust. 2 i 4 oraz w związku z art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przez ich błędną wykładnię i uznanie, że praca świadczona przez wnioskodawcę na rzecz Transportowej Spółdzielni Pracy „A.” nie była pracą „w chemii”, co w konsekwencji skutkowało błędnym niezaliczeniem tego okresu do okresu pracy w warunkach szczególnych, wymaganego dla uzyskania prawa do emerytury na podstawie powołanych przepisów i odmową przyznania emerytury.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i jego zmianę poprzez uwzględnienie odwołania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został uzasadniony po pierwsze - występowaniem istotnego zagadnienia prawnego, które dotychczas nie stanowiło przedmiotu rozważań Sądu Najwyższego, a mianowicie „jakimi kryteriami należy posługiwać się przy kwalifikacji danego zakładu pracy (pracodawcy) do konkretnych branż wskazanych w załączniku do rozporządzenia” oraz po drugie - oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej z uwagi na stwierdzenie przez Sąd drugiej instancji, że praca na stacji paliw nie jest pracą, o jakiej mowa w pkt 19 Działu IV wykazu A załącznika do rozporządzenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie

występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Skarżący odwołuje się do przesłanek występowania istotnego zagadnienia prawnego oraz oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Należy zatem zwrócić uwagę, że zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno zatem nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy po pierwsze - przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468) oraz po drugie - jego wyjaśnienie ma znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym (por. postanowienie z dnia 27 stycznia 2009 r., II PK 248/09, LEX nr 736732). Z kolei z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta

rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepublikowane i orzeczenia tam powołane). Jest tak dlatego, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania koniecznej jest wykazanie kwalifikowanej podstawy naruszenia prawa materialnego lub procesowego widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wdawania się w pogłębioną analizę prawną. Z tego względu przyjmuje się, że nie spełnia tego wymagania odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie zawartego tam zarzutu dodatkowo mianem rażącego, ewidentnego, kwalifikowanego lub oczywistego, jeżeli nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość wydania wadliwego orzeczenia.

Skarżący nie zdołał wykazać istnienia tak rozumianych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania już tylko dlatego, że nie wyjaśnia, jakie znaczenie dla wyniku sprawy miałyby mieć rozstrzygnięcie skonstruowanej przez niego wątpliwości oraz wskazanie na „widoczne i oczywiste dla przeciętnego prawnika” naruszenie prawa materialnego (w ramach którego nie przytacza zresztą żadnego przepisu, ograniczając się do powołania pozycji wykazu prac wykonywanych w szczególnych warunkach). Tymczasem Sąd drugiej instancji oparł swoje rozstrzygnięcie nie tylko na ocenie, że zakład pracy, w którym skarżący wykonywał obowiązki kierownika stacji paliw nie należał do branży chemicznej, ale także na ustaleniu, że - nawet gdyby podjąć próbę takiej kwalifikacji - to skarżący, będąc kierownikiem stacji paliw, nie wykonywał „czynności odpowiadających treści działu IV pkt 19 stale i w pełnym wymiarze czasu pracy”. Ustalenia tego skarżący nie kwestionuje ani w ramach zarzutów obrazy przepisów postępowania, ani chociażby przez postawienie zarzutu naruszenia § 2 ust. 1 rozporządzenia. Poprzestanie w

tym zakresie na stwierdzeniu, że „wszyscy pracownicy stacji paliw wykonują podobne zadania, mające bezpośrednią styczność z przelewaniem, magazynowaniem i dystrybucją ropy naftowej i jej produktów” nie jest wystarczające dla podważenia ustalenia, na którym oparty został zaskarżony wyrok i którym Sąd Najwyższy jest związany z mocy art. 398¹³ § 2 k.p.c.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[l.n]